

เอกสารอ้างอิง

- วิเศษ ชมเคซ และ วัฒนา ภูเจริญ, 2522, การเพาะเลี้ยงชายฝั่งในประเทศไทย, เอกสารรายงาน/คำแนะนำ กองประมงน้ำกร่อย กรมประมง.
- วัฒนา ภูเจริญ, 2521, สภาพการเลี้ยงหอยนางรมในปัจจุบันของประเทศไทย, เอกสารวิชาการฉบับที่ 6 กองประมงน้ำกร่อย กรมประมง.
- วีระวัฒน์ หงสกุล, 2522, การเลี้ยงหอยของไทย, เอกสารเผยแพร่ฉบับที่ 12 กองประมงทะเล กรมประมง.
- สุนีย์ สุวักพันธ์, 2523, การเพาะเลี้ยงสาหร่ายทะเลเขียว, เอกสารเผยแพร่ฉบับที่ 11 กองประมงทะเล กรมประมง.
- Ansell, A.D., and Sivadas, P., 1973, Some effects of temperature and starvation on the bivalve Donax vittatus (da Costa) in experimental laboratory populations. J. exp. mar. Biol. Ecol. 13:229-262
- Ballatine, D., and Morton J.E., 1956, Filtering feeding and digestion in the lamellibranch Lasaea rubra. J. mar. biol. Ass. U.K., 35: 241-274.
- Badman, D.G., 1975, Filtration of neutral red by fresh water clams in aerobic and hypoxic conditions. Comp. Biochem. Physiol., 51 A: 741-744.
- Barrington, E.J.W., 1969, Invertebrate structure and Function, Thomas Nelson and son LTD.

- Coughlan, J., 1969, The estimation of filtering rate from the clearance of suspensions. *Mar. Biol.*, 2: 356-358.
- Davids, C., 1964, The influence of suspensions of micro-organisms of different concentrations on the pumping and retention of food by mussel (*Mytilus edulis* L.). *Neth. J. Sea Res.*, 2:233-249.
- Deshmukh, R.S., 1975, The rate of water filtration in an estuarine bivalve *Meretrix meretrix*. *Broteria*, XLIV (LXXI): 101-111.
- Dral, 1967, Transformation by attached animal by Conover, R.J. *Marine Ecology, Vol IV Dynamics* John Wiley & Sons, Chichester. Newyork. Brisbane. Toronto.
- Fiala-Médioni, A., 1978, Filter-feeding of benthic invertebrates (Ascidians). V Influence of temperature on pumping, filtration and digestion rates and rhythms in *Phallusia mamillata*. *Marine Biology*, 48: 251-259.
- Foster-Smith, R.L., 1975, The effect of Concentration of suspension on the filtration rates and pseudofaecal production for *Mytilus edulis* L., *Cerastoderma edule* (L.) and *Venerupis pullastra* (Montagu). *J. exp. mar. Biol. Ecol.*, 17: 1-22.

- Hughes, R.N., 1969, A study of feeding in Scrobicularia plana. J. mar. biol. Ass. U.K., 49: 805-823.
- Jørgensen, C.B., 1966, Biology of Suspension feeding. Pergamon Press, New York.
- Kira Tetsvaki, 1961, The shell of Japan, Osaka, Japan.
- Kinne, O., 1978, Marine Ecology. Vol IV Dynamics, John Wiley & Sons, Chichester. New York. Brisbane. Toronto.
- Loosanoff, V.L., 1958, Some aspects of behavior of oysters at different temperatures. Biol. Bull. biol. Lab, Woods Hole, 114: 57-70.
- Mane, U.H., 1975, A study on the rate of water transport of the clam Katelaysia opima in relation to environmental conditions. Hydrobiologia, 47: 439-451.
- Mathers, N.F., 1974, Some comparative aspects of filter-feeding in Ostrea edulis L. and Crassostrea angulata (Lam). Proc. malac. Soc. Lond., 41: 89-97.
- Morton, B., 1971, Studies on the biology of Dreissena polymorpha Pall. V. Some aspects of filter-feeding and the effect of Micro-organisms upon the rate of filtration. Proc. malac. Soc. Lond., 39: 289-301.

- Moore, H.J., 1971, The structure of the latero-frontal cirri on the gills of certain lamellibranch molluscs and their role in suspension feeding. *Mar. Biol.*, 11: 23-27.
- Sanina, L.V., 1976, Relationship between the filtration and feeding rates and body weight at different food concentrations in the Caspian *Cardium*. *Gidrobiol. ZH.*, 12 (1): 108-112.
- Schulte, E.H., 1975, Influence of algal concentration and temperature on the filtration rate of *Mytilus edulis*. *Mar. biol.*, 10: 331-341.
- Tenore, K.R., and Dunstan, W.M., 1973, Composition of rates of feeding and biodeposition of the American oyster, *Crassostrea virginica* Gmelin, fed different species of Phytoplankton. *J. exp. mar. biol. Ecol.*, 12: 19-26.
- Tenore, K.R., and Dunstan, W.M., 1973, Comparison of feeding and biodeposition of three bivalves at different food levels. *Mar. Biol.*, 21 (3): 190-195.
- Thompson, R.J., and Bayne, B.L., 1972, Active metabolism associated with feeding in the mussel *Mytilus edulis*. *J. exp. mar. Biol. Ecol.*, 9: 111-124.

- Vahl, C., 1972, Efficiency of particle retention in Mytilus edulis L. Ophelia, 10: 17-25.
- Venberg, F.L., Schulieper, C., and Schneider, D.E., 1963, The influence of temperature and salinity on ciliary activity of excised gill tissue of Molluscs from North Carolina. Comp. Biochem. Physiol., 8: 271-285.
- Walne, P.R., 1972, The influence of current speed, body size and Water temperature on the filtration rate of five species of bivalves. J. mar. biol. Ass. U.K., 52: 345-374.
- Widdows, J., and Bayne, B.L., 1971, Temperature acclimation of Mytilus edulis with reference to its energy budget. J. mar. biol. Ass. U.K., 51: 827-843.
- Winter, J.E., 1969, Filter feeding and food utilization in Arctica islandica L. and Modiolus modiolus L. at different food concentrations. Mar. Biol., 4: 87-135.
- Yamane, T., 1973, Statistics, An Inductory Analysis, Harper & Row, New York.

ภาคผนวก

1. ข้อมูลการวัด Optical density จากการทดลอง, น้ำหนักหอย และผลจากการคำนวณ อัตราการกรองของหอยต่อเวลา 5 นาที

O.D.	= Optical Density
W	= น้ำหนักเปียกของหอยทดลอง (กรัม)
F	= อัตราการกรอง/น้ำหนัก 1 กรัม
C_0	= ความเข้มข้นเริ่มต้น
E_t	= ความเข้มข้นเมื่อผ่านไป 1 ช.ม. ของไหล Control
E_1, E_2, E_3	= การทดลองที่ 1, 2, 3 ตามลำดับ

Donax faba

	Neutral Red			Chlorella A.			Chlorella T			C. calcitran		
	O.D.	W	F	O.D.	W	F	O.D.	W	F	O.D.	W	F
17°c C ₀	.11			.048			.04			.044		
E _t	.11			.045			.04			.042		
E ₁	.097	2.58	.098	.038	4.00	.085	.029	3.55	.181	.030	3.7	.200
E ₂	.096	3.02	.090	.040	3.40	.069	.029	3.10	.207	.033	3.0	.161
E ₃	.091	2.70	.141	.039	3.45	.083	.028	3.61	.198	.030	3.32	.203
20°c C ₀	.13			.05			.047			.058		
E _t	.13			.049			.045			.056		
E ₁	.103	3.4	.137	.032	2.8	.304	.028	3.35	.283	.026	3.6	.445
E ₂	.102	3.3	.147	.034	2.8	.261	.027	3.60	.283	.029	3.5	.376
E ₃	.103	3.4	.137	.032	3.31	.257	.029	3.76	.234	.030	3.3	.378
25°c C ₀	.129			.04			.05			.058		
E _t	.129			.04			.05			.057		
E ₁	.085	3.2	.261	.02	2.4	.578	.039	2.7	.184	.025	3.45	.478
E ₂	.084	3.2	.268	.02	2.35	.590	.030	3.2	.319	.025	3.60	.458
E ₃	.089	3.1	.239	.02	2.35	.590	.032	3.2	.279	.020	3.64	.575
30°c C ₀	.13			.05			.04			.05		
E _t	.13			.049			.04			.049		
E ₁	.098	2.9	.195	.03	3.50	.280	.013	3.5	.643	.005	3.6	1.268
E ₂	.11	2.4	.139	.033	3.50	.226	.014	3.55	.592	.008	3.6	1.007
E ₃	.098	3.7	.153	.032	3.20	.267	.013	3.5	.643	.01	3.5	.908
35°c C ₀	.12			.052			.04			.055		
E _t	.12			.050			.038			.054		
E ₁	.094	3.3	.148	.034	3.0	.257	.014	3.7	.540	.01	3.65	.924
E ₂	.095	3.0	.155	.036	2.9	.227	.01	3.75	.712	.015	3.20	.801
E ₃	.096	3.2	.139	.034	2.64	.291	.017	3.70	.435	.013	3.00	.949
38°c C ₀	.12			.05			.04			.05		
E _t	.12			.045			.038			.049		
E ₁	.105	2.4	.111	.03	4.1	.198	.02	3.7	.347	.013	3.5	.758
E ₂	.100	3.45	.106	.028	3.7	.256	.019	3.9	.355	.013	3.65	.727
E ₃	.102	3.40	.096	.03	4.05	.200	.019	3.94	.352	.012	3.35	.840

Anadara granosa

	Neutral Red			Chlorella A			Chlorella T			Chaetoceros		
	O.D.	W	F	O.D.	W	F	O.D.	W	F	O.D.	W	F
17°c	C ₀											
	E _t	0			0			0			0	
	E ₁											
	E ₂											
	E ₃											
20°c	C ₀	.10		.041			.056			.06		
	E _t	.10		.041			.056			.06		
	E ₁	.079	9.5	.050	.039	8.8	.011	.054	9.8	.007	.059	9.0 .004
	E ₂	.079	9.5	.050	.040	7.1	.007	.054	8.5	.009	.059	7.6 .004
	E ₃	.074	12.2	.049	.040	6.5	.008	.054	8.8	.008	.059	6.8 .005
25°c	C ₀	.13		.053			.045			.058		
	E _t	.13		.052			.045			.058		
	E ₁	.102	7.2	.067	.044	6.8	.049	.04	4.7	.050	.055	4.7 .023
	E ₂	.102	6.5	.075	.044	6.0	.056	.04	5.2	.045	.052	4.8 .046
	E ₃	.095	7.9	.079	.044	5.6	.060	.04	5.8	.041	.055	4.2 .025
30°c	C ₀	.125		.041			.058			.048		
	E _t	.125		.039			.056			.046		
	E ₁	.094	8.3	.069	.024	8.9	.109	.038	8.3	.093	.035	6.2 .088
	E ₂	.091	7.3	.087	.023	10.4	.102	.032	13.4	.084	.030	6.9 .124
	E ₃	.094	6.1	.093	.020	11.7	.114	.042	7.3	.079	.032	7.4 .098
35°c	C ₀	.12		.06			.04			.058		
	E _t	.12		.058			.04			.058		
	E ₁	.078	8.5	.101	.036	6.5	.147	.032	5.2	.086	.038	5.8 .146
	E ₂	.084	7.4	.096	.035	8.3	.122	.029	5.0	.129	.040	6.6 .113
	E ₃	.084	6.3	.113	.036	9.5	.100	.030	5.4	.107	.036	9.7 .098
38°c	C ₀	.12		.058			.052			.06		
	E _t	.12		.058			.050			.06		
	E ₁	.074	10.8	.075	.038	6.7	.126	.042	7.4	.047	.045	6.4 .09
	E ₂	.072	11.7	.087	.040	10.6	.070	.040	7.8	.057	.048	6.2 .072
	E ₃	.072	11.9	.085	.041	7.8	.089	.040	8.1	.055	.048	5.7 .078

Crassostrea commercialis

	Neutral Red			Chlorella A			Chlorella T			Chaetoceros		
	O.D.	W	F	O.D.	W	F	O.D.	W	F	O.D.	W	F
17°c C ₀	.10			.055			.05			.049		
E _t	.10			.054			.05			.049		
E ₁	.08	10.7	.042	.047	11.0	.025	.046	9.6	.017	.047	9.4	.009
E ₂	.08	10.0	.037	.046	10.6	.030	.048	9.5	.009	.048	13.5	.003
E ₃	.085	14.0	.023	.048	9.5	.025	.049	8.3	.005	.048	12.4	.004
20°c C ₀	.12			.054			.05			.05		
E _t	.12			.052			.05			.05		
E ₁	.095	9.2	.050	.045	9.5	.038	.042	9.5	.037	.044	11.0	.025
E ₂	.09	11.0	.052	.045	9.7	.038	.04	11.0	.041	0.45	10.5	.020
E ₃	.099	8.7	0.44	0.47	11.6	.024	.042	8.9	.039	.048	6.8	.012
25°c C ₀	.13			.04			.046			.044		
E _t	.13			.04			.045			.044		
E ₁	.066	5.6	.242	.037	2.8	.095	.032	10.5	.065	.040	3.4	.056
E ₂	.092	3.4	.203	.032	3.6	.043	.030	8.8	.092	.040	4.4	0.43
E ₃	.086	5.8	.142	.034	4.6	.097	.034	7.4	.076	.040	4.3	.044
30°c C ₀	.11			.05			.045			.05		
E _t	.11			.048			.043			.05		
E ₁	.06	6.9	.176	.038	5.7	.082	.03	8.6	.084	.04	6.2	.072
E ₂	.07	3.8	.238	.040	5.4	.068	.03	8.2	.088	.03	7.9	.129
E ₃	.05	6.9	.229	.038	6.0	.078	.03	8.4	.086	.03	10.5	.097
35°c C ₀	.10			.06			.04			.04		
E _t	.10			.056			.038			.04		
E ₁	.065	4.85	.178	.043	8.1	.065	.026	7.1	.107	.034	3.85	.084
E ₂	.069	5.2	.147	.043	7.7	.069	.03	6.4	.074	.03	4.2	.137
E ₃	.07	4.85	.147	.048	5.4	.042	.03	5.8	.082	.03	4.9	.117
38°c C ₀	.13			.056			.04			.046		
E _t	.13			.054			.04			.046		
E ₁	.078	5.7	.179	.048	5.8	.050	.033	9.1	.042	.038	6.7	.057
E ₂	.06	9.9	.156	.046	7.7	.049	.030	10.1	.057	.041	6.6	.035
E ₃	.045	11.7	.181	.048	7.5	.039	.035	9.7	.040	.041	6.5	.035

2. ตัวอย่างวิธีคำนวณหาอัตราการกรอง (F)

2. ก. จากข้อมูล Anadara granosa ทดลองโดยใช้
Neutral Red ที่ 20°C

	<u>O.D.</u>	<u>W (gm)</u>
C_0	.10	
E_t	.10	
E_1	.079	9.5

$$\text{จากสูตร } F = V \frac{(\ln C_0 - \ln C_t) - a}{t}$$

$$= 2 \frac{(-2.3026 + 2.5383) - 0}{1}$$

$$= 0.4714 \text{ ลิตร/ช.ม.}$$

$$F = \frac{0.47}{9.5} = .050 \text{ ลิตร/ช.ม./กรัม}$$

2. ข. จากข้อมูล Anadara granosa ทดลองโดยใช้ Chlorella A ที่ 30°c

	<u>O.D.</u>	<u>W</u>
C_0	.041	
E_t	.039	
E_1	.024	8.9

$$\text{จากสูตร } a = \frac{\ln C_0 - \ln C_t}{t}$$

$$= \frac{-3.1942 + 3.2442}{1}$$

$$a = 0.05$$

$$F = 2 \left(\frac{-3.1942 + 3.7297}{1} \right) - 0.05$$

$$= 0.971 \text{ ลิตร/ช.ม.}$$

$$F = 0.109 \text{ ลิตร/ช.ม./กรัม}$$

ประวัติผู้เขียน

นางสาวมัณฑนา ภิรมย์นิยม เกิดวันศุกร์ เดือน 10 ปีมะโรง
ณ กรุงเทพฯ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต ภาควิชา
วิทยาศาสตร์ทางทะเล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ. 2518 ปัจจุบัน
รับราชการในตำแหน่ง นักวิชาการประมงทะเล 3 งานสถานวิจัย กองประมงทะเล
กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์